

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus) วิทยาลัยเภสัชศาสตร์

รหัสวิชา PHA 412 จำนวนหน่วยกิต 1(0-3-2)

ชื่อวิชา ปฏิบัติการเทคโนโลยีเภสัชกรรม 4
Pharmaceutical Technology Laboratory 4
กลุ่มเรียน 11, 12, 13

ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ผู้เรียน นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

อาจารย์ผู้สอน

1. รศ.ดร.ภก.พจน์ กุลวานิช	2. รศ.ดร.ภญ.สุชาร์ตน์ ลิ้มสิทธิชัยกุล
3. รศ.ดร.ภญ.วิภาดา สัมประสิทธิ์	4. ผศ.ดร.ภญ.วีริสา เข้าเจริญ
5. ผศ.ดร.ภญ.ชุติมา สิ้นสืผล	6. ผศ.ดร.ภญ.เบญจวรรณ แจ่มใส
7. ผศ.ดร.ภญ.ศิริมา สุตวิสัย	8. ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน
9. พล.อ.ต.ดร.ภก.ทวีศักดิ์ เทรฐยา	10. อ.ดร.ภก.นันทชัย หาญประมุขกุล
11. อ.ภก.ดาวฤกษ์ เล่ห์มั่งคด	12. อ.ภญ.จิตรลดา เวสารัชช
13. อ.ภก.กษิตพงษ์ ฐานะวุฒ	14. ครูปฏิบัติการขวัญชัย ดอนทองดี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน / ผศ.ดร.ภญ.วีริสา เข้าเจริญ และ
อ.ภก.กษิตพงษ์ ฐานะวุฒ

วัน/เวลา/สถานที่สอน เวลาชี้แจงปฏิบัติการ: วันพุธ เวลา 17.00-18.00 น. ห้อง 4/1-503

เวลาปฏิบัติการ:

กลุ่มเรียน 11 วันจันทร์ เวลา 13.00 -16.00 น. ห้อง 4-221

กลุ่มเรียน 12 วันอังคาร เวลา 9.00 -12.00 น. ห้อง 4-221

กลุ่มเรียน 13 วันอังคาร เวลา 13.00 -16.00 น. ห้อง 4-221

วิชาบังคับก่อน PHA 313 เทคโนโลยีเภสัชกรรม 3

PHA 314 ปฏิบัติการเทคโนโลยีเภสัชกรรม 3

วิชาบังคับร่วม PHA 411 เทคโนโลยีเภสัชกรรม 4

คำอธิบายรายวิชา

การประยุกต์ใช้ทฤษฎี และหลักการทางเคมีกายภาพในการเตรียมตำรับยาอิมัลชัน ยาเตรียม กึ่งแข็ง เช่น
ครีม โลชั่น เจล ขี้ผึ้ง เพสท์ และยาเหน็บที่มีคุณสมบัติ และความคงตัวดี

Application of physicochemical principles in emulsions and semi-solid dosage forms such
as creams, lotions, gels, ointments, pastes and suppositories with good characteristics and
stability.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs)

หลังจากศึกษาแล้วนักศึกษาสามารถ

1. PHA412-CLO1 เลือกสารปรุงแต่งทางเภสัชกรรมมาใช้ในการตั้งตำรับอิมัลชัน ยาขี้ผึ้ง ครีม เจล และยาเหน็บได้อย่างเหมาะสม
2. PHA412-CLO2 ระบุส่วนประกอบ คุณสมบัติ ประโยชน์ และหน้าที่ของสารต่าง ๆ ในตำรับอิมัลชัน ยาขี้ผึ้ง ครีม เจล และยาเหน็บได้
3. PHA412-CLO3 เตรียมยาในรูปแบบอิมัลชัน ยาขี้ผึ้ง ครีม เจล และยาเหน็บได้
4. PHA412-CLO4 บูรณาการความรู้เพื่อพัฒนาตำรับอิมัลชัน ยาขี้ผึ้ง ครีม เจล และยาเหน็บให้มีประสิทธิภาพ และเสถียรภาพดีที่สุด

เนื้อหารายวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สื่อการสอนประเภท powerpoint / clip vdo
2. ทำการทดลอง / ประมวลผล สรุป อภิปราย และนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทดลอง
3. ฝึกทักษะการเตรียมยาในรูปแบบอิมัลชัน และยาแก้อักเสบ
4. ฝึกตั้งตำรับ แก้ไขปัญหา และเตรียมยาในรูปแบบอิมัลชัน และยาแก้อักเสบ
5. วิชาที่มีการใช้นวัตกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

การประเมินผล

- สอบข้อเขียน 30% แบ่งสอบ 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 สอบกลางภาค	16%
ครั้งที่ 2 สอบปลายภาค	14%
- สอบปฏิบัติการเตรียมตำรับยาแก้อักเสบ 25%
- การเรียนปฏิบัติการ 10% แบ่งเป็น

ความรู้ / การวางแผนปฏิบัติงาน	4%
ทักษะการทำงาน / การแก้ไขปัญหา	4%
ความรับผิดชอบ / ความกระตือรือร้น / ความปลอดภัย	2%
- Take-home exam 8%
- ทักษะการเตรียมยา (ครั้งที่ 4, 7) 10%
- งานมอบหมาย (ครั้งที่ 8, 9, 10, 11) 12%
- รายงาน 5%
- กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะการเตรียมยา คือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 70% ของการเรียนแต่ละครั้ง
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์และคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเภสัชศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. Allen L, Ansel HC. Ansel's Pharmaceutical Dosage Forms and Drug Delivery Systems. 10thed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2014.
2. Aulton ME. Pharmaceutics: the science of dosage form design. 2nded. Edinburgh: Churchill Livingstone; 2002.
3. Troy DB. Remington: The science and practice of pharmacy. 21sted. Philadelphia: Lippincott, Williams & Wilkins; 2006.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. คณาจารย์หมวดวิชาเทคโนโลยีเภสัชกรรม. หนังสือคู่มือปฏิบัติการเทคโนโลยีเภสัชกรรม 3. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต; 2559.
2. คณะอนุกรรมการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมสภาเภสัชกรรม. คู่มือทักษะตามเกณฑ์ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (สมรรถนะร่วม); พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: เอช อาร์ พรินท์ แอนด์ เทรนนิง; 2562.
3. Marriot JF, Wilson KA, Langley CA, Belcher D. Pharmaceutical Compounding and Dispensing. 2nded. London: Pharmaceutical Press; 2010.
4. The United States Pharmacopeia Convention. The United States Pharmacopeia and The National Formulary. USP 40th-NF 35th Asian ed. Rockville MD: USP Convention; 2017.
5. Walter L. The Pharmaceutical Codex: Principle and practical of pharmaceutics. 12thed. London: Pharmaceutical Press; 1994.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. สุธี เวคะวากยานนท์ และวัชร คุณกิตติ. เทคนิคการตั้งตำรับยาเตรียม. ภาควิชาเภสัชอุตสาหกรรมคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2541.

แผนการสอน
(Course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา	PHA 412 ปฏิบัติการเทคโนโลยีเภสัชกรรม 4	จำนวนหน่วยกิต 1(0-3-2)
ภาคการศึกษาที่	1	ปีการศึกษา 2568
เวลาและสถานที่เรียน	กลุ่มเรียน 11 วันจันทร์ เวลา 13.00 -16.00 น. ห้อง 4-221	
	กลุ่มเรียน 12 วันอังคาร เวลา 9.00 -12.00 น. ห้อง 4-221	
	กลุ่มเรียน 13 วันอังคาร เวลา 13.00 -16.00 น. ห้อง 4-221	

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
นั้ดนอก ตาราง	18, 19 ส.ค. 68	- Course Introduction - Lab safety	ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน ครูปฏิบัติการช่วยชัย ดอนทองดี
1	25, 26 ส.ค. 68	Oral Emulsion Preparations	อ.ดร.ภก.นันทชัย หาญประมุขกุล และคณาจารย์
2, 3	1, 2 ก.ย. 68	- External Emulsion Preparations - HLB Systems	ผศ.ดร.ภญ.ศิริมา สุดวิสัย ผศ.ดร.ภญ.เบญจวรรณ แจ่มใส และคณาจารย์
4*	8, 9 ก.ย. 68	Pharmaceutical Compounding Skills : Emulsions, Gels and Ointments	ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน รศ.ดร.ภญ. สุชาร์ตน์ ลิ้มสิทธิชัยกุล และคณาจารย์
5, 6	15, 16 ก.ย. 68	- Topical Gel Preparations - Ointment and Paste Preparation	รศ.ดร.ภญ. สุชาร์ตน์ ลิ้มสิทธิชัยกุล ผศ.ดร.ภญ.วีริสา เข้าเจริญ และคณาจารย์
7*	22, 23 ก.ย. 68	Pharmaceutical Compounding Skills Assessment : Case Study	ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน รศ.ดร.ภญ. สุชาร์ตน์ ลิ้มสิทธิชัยกุล และคณาจารย์
สอบกลางภาควันที่ 29 กันยายน - 10 ตุลาคม 2568 (ครั้งที่ 1, 2, 3, 5, 6)			
8, 9**	20, 21 ต.ค. 68	Integrated laboratory discussion & Formulation practice I: Emulsions and Gels	อ.ดร.ภก.นันทชัย หาญประมุขกุล ผศ.ดร.ภญ.ชุติมา สีนสีบล
10, 11**	27, 28 ต.ค. 68	Integrated Laboratory Discussion & Formulation Practice II: Emulgels and Ointments	ผศ.ดร.ภญ.นฤมล ช่างสาน อ.ภก.กษิตพงษ์ ฐานะวุฒม์
12	3, 4 พ.ย. 68	Formulation Practice	Self-directed learning

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
13	10, 11 พ.ย. 68	การประมวลความรู้การตั้งตำรับ / พัฒนาตำรับยา กึ่งแข็ง	คณาจารย์ผู้สอน
14	17, 18 พ.ย. 68	Drug released from semisolid bases	รศ.ดร.ภญ.วิภาดา สัมประสิทธิ์ และคณาจารย์
15	24, 25 พ.ย. 68	Preparation of suppositories	ผศ.ดร.ภญ.ศิริมา สุธวิสัย และคณาจารย์
สอบปลายภาควันที่ 11 - 22 ธันวาคม 2568 (ครั้งที่ 8, 9, 10, 11, 14, 15)			

หมายเหตุ *มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และ ** การเรียนการสอน และการสอบเป็นภาษาอังกฤษ